

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VÁLASZAI

AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK KÜLÖNJELENTÉSÉRE

**A közös agrárpolitikával kapcsolatos
csalások** – Ideje behatóbban foglalkozni a
problémával

Tartalomjegyzék:

ÖSSZEFOGLALÓ (I–XI. bekezdés).....	2
BEVEZETÉS (1–23. bekezdés).....	3
AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE (24–27. bekezdés).....	4
ÉSZREVÉTELEK (28–105. bekezdés).....	4
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK (106–112. bekezdés).....	13
1. ajánlás. A KAP-kiadásokkal kapcsolatos csalási kockázatok és intézkedések jobb megismerése és megosztása.....	14
2. ajánlás. Az új technológiák alkalmazásának előmozdítása a KAP-kiadásokkal kapcsolatos csalások megelőzése és felderítése terén.....	15

Ez a dokumentum az Európai Bizottság által a [kölségvetési rendelet](#) 259. cikkével összhangban az Európai Számvevőszék különjelentésében foglalt észrevételekre adott válaszokat mutatja be, amelyeket a különjelentéssel együtt kell közzétenni.

ÖSSZEFOGLALÓ (I–XI. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

A Bizottság együttes válasza az összefoglalóra

A közös agrárpolitika (a továbbiakban: KAP) ténylegesen európai politika, mivel a tagállamok egyesítik erőforrásait annak érdekében, hogy egyetlen közös szakpolitikát működtessenek egységes európai költségvetéssel.

Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (a továbbiakban: EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (a továbbiakban: EMVA) kiadásait megosztott irányítás keretében hajtják végre egy átfogó irányítási és kontrollrendszeren keresztül, amelynek célja, hogy biztosítsa a 6,6 milliárd kedvezményezettet érintő KAP-kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét.

Amennyiben a Bizottság megosztott irányítás keretében hajtja végre a költségvetést, úgy a végrehajtási feladatokat megosztja a tagállamokkal. Az utóbbiak kötelesek megtenni minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy az uniós költségvetésből finanszírozott műveleteket szabályosan és hatékonyan, az uniós szabályoknak megfelelően hajtsák végre. Kötelesek olyan rendszerekkel rendelkezni, amelyek megelőzik, feltárják és korrigálják a szabálytalanságokat és csalásokat. A KAP-ra vonatkozó jogszabályok előírják, hogy a tagállamok akkreditálják azokat a kifizető ügynökségeket, amelyek az uniós alapok irányításáért és ellenőrzéséért, különösen a kedvezményezetteknek történő kifizetésekért és a Bizottságnak történő pénzügyi beszámolásért felelős kijelölt szervek.

Ugyanakkor a tagállamok által kijelölt tanúsító szervek minden évben véleményt adnak ki az érintett kifizető ügynökség éves elszámolásainak teljességéről, pontosságáról és valódiságáról, belső kontrollrendszerének megfelelő működéséről, valamint a Bizottságnak bejelentett kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről.

A Bizottság álláspontja szerint a nagyarányú földszerezés problémája nem a KAP-ra vonatkozó jogszabályok konkrét hiányosságaival való visszaélésből adódik. Ezek a jelenségek inkább a tagállamok jogrendszereinek esetleges hiányosságaihoz, az egyéni jogok felügyeletéhez és védelméhez kapcsolódnak, ezért a tagállamoknak adott esetben általános jogállami megközelítés keretében kell kezelniük ezeket.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (DG AGRI) által végzett akkreditációs ellenőrzések során a kifizető ügynökségek által az akkreditációs kritériumok összetevőivel összefüggésben, különösen a belső környezet, a kérelmek engedélyezése és a monitoring tekintetében végrehajtott csalás elleni intézkedéseket vizsgálják (a kockázatértékelést a tervezési szakaszban végzik el az ellenőrzés során kiemelt területek azonosítása érdekében – a családi kockázatot mindig a tervezési szakaszban veszik figyelembe). Adott esetben a kifizető ügynökségek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság megállapításai és ajánlásai nyomán korrekciós vagy fejlesztési terveket hajtottak végre.

A jelentéstételben szereplő adatok részletességét a tanúsító szervek szakmai értékelése határozza meg. Ha a tanúsító szervek munkája nyomán nem került sor megállapításokra, akkor a tanúsító szervek nem kötelesek további részletekkel szolgálni az elvégzett munkáról.

A Bizottság már 2018-tól kezdve ösztönzi a monitoring útján végzett ellenőrzés alkalmazását. Amellett, hogy a KAP nyomon követése céljából ingyenes hozzáférést biztosít a Kopernikusz adat- és információ-hozzáférési szolgáltatásaihoz (DIAS), a Bizottság iránymutatásokat dolgozott ki, különböző találkozókát és webináriumokat szervezett az érdekelt felekkel, és 2021-ben elindította a monitoring útján végzett ellenőrzéssel kapcsolatos tájékoztatást a Sentinel műholdakról

származó adatoknak a KAP nyomon követéséhez való felhasználása során észlelt vagy tényleges technikai akadályok elhárítása érdekében. Ennek eredményeként 2021-ben a tagállamokban a monitoring útján végzett ellenőrzés alkalmazása megduplázódott a 2020. évihez képest, és meghaladta a Bizottság által megállapított közbenső mérföldkövet, vagyis azt, hogy 2022-re a mezőgazdasági hasznosítású terület 10 %-ára kiterjedjen.

A Bizottság elfogadja a Számvevőszék ajánlásait.

BEVEZETÉS (1–23. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

09. Az Unió pénzügyi érdekeit érintő „csalás” fogalmát az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2017/1371 irányelv (a továbbiakban: PIF-irányelv) 3. cikke határozza meg a következőkre vonatkozó bármely cselekmény vagy mulasztás tekintetében: i. nem közbeszerzéshez kapcsolódó, és ii. közbeszerzéshez kapcsolódó kiadások. A PIF-irányelv 4. cikkében leírt, az Unió pénzügyi érdekeit érintő egyéb bűncselekményeket (pénzmosás, passzív és aktív vesztegetés, hűtlen kezelés) együttesen kell vizsgálni.

11. A Számvevőszék által használt „belső” és „külső csalás” fogalma nem esik egybe a 883/2013/EU, Euratom rendelet 4. cikkében meghatározott, az OLAF által végzett „belső” és „külső vizsgálatok” fogalmával.

ELSŐ FRANCIABEKEZDÉS – Míg a szakmai titoktartás megsértése vagy a passzív vesztegetés sok esetben csalárd magatartáshoz is köthető, a be nem jelentett összeférhetetlenségek esetében ez nem mindig van így.

MÁSODIK FRANCIABEKEZDÉS – A PIF-irányelv a következőkre vonatkozó bármely cselekmény vagy mulasztás tekintetében tesz különbséget csalás és csalás között: i. nem közbeszerzéshez kapcsolódó, és ii. közbeszerzéshez kapcsolódó kiadások. „Az Unió pénzügyi érdekeit érintő egyéb bűncselekményeket” (pl. aktív vesztegetés) e fogalom meghatározás alá tartozónak kell tekinteni.

13. ELSŐ FRANCIABEKEZDÉS – Bár a KAP-ért a végső felelősséget a Bizottság, különösen a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (DG AGRI) viseli, a megosztott irányítást a tagállamok kifizető ügynökségeivel együtt végzi. 2015 óta a tagállamok független tanúsító szervei adnak véleményt a kifizető ügynökségek kiadásainak szabályszerűségéről.

MÁSODIK FRANCIABEKEZDÉS – Az Európai Csalás Elleni Hivatal (a továbbiakban: OLAF) közigazgatási vizsgálatokat folytat az uniós költségvetés pénzügyi érdekeit érintő csalás, korrupció és bármely más jogellenes tevékenység, valamint az uniós intézményeken belüli súlyos kötelességszegések ügyében.

23. Ami a Számvevőszék azon megállapítását illeti, hogy a PIF-jelentésekben közzétett adatok hiányosak, a Bizottság a 01/2019. sz. számvevőszéki különjelentésre adott válaszában kifejtette, hogy az adott ügyek x. évben történő bejelentésének elmulasztása nem jelenti azt, hogy ezeket egyáltalán nem jelentik be. Ez az oka annak, hogy a PIF-jelentés elkészítésekor az elemzés legalább öt évre terjed ki annak érdekében, hogy minimálisra csökkenjen a bejelentés elmulasztásának hatása, és ezért az (időben) történő bejelentés elmulasztásának hatásai csak korlátozott mértékben

befolyásolják a csalásfelderítéssel kapcsolatos becsléseket, így ez nincs jelentős kihatással a Bizottság következtetéseire.

A Bizottság úgy véli, hogy a PIF-jelentés a rendelkezésre álló legpontosabb eszköz az uniós forrásokkal kapcsolatos csalás hatásának becslésére.

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE (24–27. bekezdés)

A Bizottság nem adott választ.

ÉSZREVÉTELEK (28–105. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

30. A Bizottság szeretné felhívni a figyelmet arra, hogy a hiba nem azonos a csalással.

A Bizottság hivatkozik a Számvevőszék 2019. évi éves jelentésének 6.36. bekezdésében adott válaszára, és tudomásul veszi a Számvevőszék értékelését, amely szerint az általában költségtérítés-alapú társfinanszírozásban részesülő területeken nagyobb a csalás kockázata, mint a KAP-kiadások túlnyomó többségét kitevő közvetlen kifizetések és a területalapú vidékfejlesztési kiadások esetében.

A KAP jelenlegi jogszabályi kerete alapján emlékeztetni kell arra, hogy a költségtérítés-alapú kifizetések esetében összetett feltételek és támogathatósági szabályok alkalmazandók, amennyiben az ambiciózus szakpolitikai célkitűzések eléréséhez a támogatás célzottá tételére van szükség. Ennélfogva a jogszerűséget és szabályszerűséget egyensúlyba kell hozni a szakpolitikai célkitűzések elérésével, szem előtt tartva mindeközben a végrehajtási költségeket. A 2023 és 2027 közötti időszakban a Bizottság ezt a kérdést az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának előmozdításával és a KAP egyszerűsítésével kezeli.

6. ÁBRA – A SZABÁLYTALANSÁGOKAT ÉS CSALÁST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A Bizottság emlékeztet az integrált igazgatási és kontrollrendszer (a továbbiakban: IIER), többek között a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (a továbbiakban: MePaR) jelentős, a Számvevőszék által is elismert szerepére a területalapú KAP-kifizetések (közvetlen kifizetések és egyes vidékfejlesztési intézkedések) hibakockázatának alacsony szinten tartásában.

Lásd a Bizottságnak a 30. bekezdésre adott válaszát.

31. A Bizottság rámutat arra, hogy a támogathatósági kritériumoknak való megfelelés feltételeinek mesterséges megteremtése szabálytalanságnak és nem feltétlenül csalásnak minősül. Ugyanakkor valóban a csalárd magatartás sajátos esetének minősül, ha a KAP-támogatásban való jogosulatlan részesülés érdekében hamis információkat szolgáltatnak.

3. háttérmagyarázat Tevékenységek szimulálása és dokumentumok meghamisítása uniós források megszerzése céljával: néhány példa

A Bizottság rámutat arra, hogy a 3. háttérmagyarázatban ismertetett szlovákiai eset a tagállamban hatékonyan működő irányítási és kontrollrendszert példázza, amely kellő időben megakadályozta, hogy sérüljenek az EU pénzügyi érdekei, és megfelelően jelentette az esetet a hatályos eljárásoknak megfelelően.

40. A borágazati promóciós intézkedés megbízható végrehajtásának biztosítása érdekében a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság 2016-ban iránymutatásokat¹ adott ki a borágazatban megvalósuló nemzeti támogatási programokról, különösen a promóciós intézkedésről. Emellett 2021-ben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság feljegyzést adott ki a tagállamok küldöttei számára „a borral kapcsolatban feltárt technikai problémák – promóció a harmadik országokban” címmel. Ez minden bizonnyal hozzájárul a borágazati promóciós intézkedés végrehajtásával kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez.

ELSŐ FRANCIABEKEZDÉS – A személyzeti költségekhez kapcsolódó kiadások jogilag a végrehajtott promóciós intézkedés teljes költségének 50 %-ára korlátozódnak.

MÁSODIK FRANCIABEKEZDÉS – A nem uniós országokban végzett helyszíni ellenőrzéseket az (EU) 2016/1150 bizottsági végrehajtási rendelet szabályozza. Nincs konkrét kötelezettség/cél a harmadik országokban kidolgozott műveletekre irányuló mintavételre vonatkozó minimális ellenőrzések tekintetében. Ezenkívül a rendelet értelmében nem kell helyszíni ellenőrzéseket elvégezni az intézkedések végrehajtásának helyén, hanem csak a kedvezményezettnél vagy a megbízott szervezetnél. A harmadik országokban folytatott borpromócióval kapcsolatos helyszíni ellenőrzések nem a művelet helyének ellenőrzésére összpontosítanak.

HARMADIK FRANCIABEKEZDÉS – Az (EU) 2016/1150 végrehajtási rendelet 41. cikke különleges követelményeket tartalmaz arra az esetre, ha a promóciós tevékenységeket megbízott szervezet végzi.

42. A Bizottság megerősíti, hogy a támogatható hektároknak a mezőgazdasági termelő rendelkezésére állása követelmény a támogatási jogosultságok kiosztásához és az alaptámogatási rendszer (BPS) vagy az egységes területalapú támogatási rendszer (SAPS) szerinti kifizetés igénybevétele céljából történő aktiválásához.

5. háttérmagyarázat Mit jelent a „nagyarányú földszerzés”?

A nagyarányú földszerzés elterjedtebb jelenség, mint a mezőgazdasági földterületek és a támogatások néhány kedvezményezettnél való koncentrálódása, amiről a Bizottságnak is tudomása van (a KAP kedvezményezettjeinek 20 %-ánál koncentrálódik a közvetlen kifizetések mintegy 80 %-a, ami tükrözi a földtulajdon megoszlását). A 2014–2022-es időszakra vonatkozó KAP a 2011 és 2013 közötti időszakhoz képest a közvetlen kifizetéseknek a kisebb mezőgazdasági termelők és a hátrányos természeti adottságú területek javára történő jelentős átcsoportosításához vezetett. Az új, 2023–2027-es időszakra vonatkozó KAP még inkább a közvetlen kifizetések méltányos elosztásának javítására törekszik olyan eszközök révén, mint a kifizetések összege felső határértékének meghatározása és a kifizetések fokozatos csökkentése, és különösen a

¹ A következő linken érhető el: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/wine-guidelines-national-support-programmes-2016-16-12_en.pdf

fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás alkalmazása.

Ami a „nagyarányú földszerzést” és a család gyakorlatokat illeti, a Bizottság szeretné felhívni a figyelmet arra, hogy különbség van egyrészt a föld jogellenes megszerzése (ami magában foglalja a föld tulajdonjogának bűncselekmények – például erőszakos cselekmények vagy megfélemlítések – révén történő megszerzését) és a támogathatósági feltételek későbbi tényleges teljesítése, másrészt pedig a támogathatósági feltételek csupán színlelt, hamis és/vagy hamisított dokumentumok benyújtásával történő teljesítése között. Ez utóbbi olyan probléma lehet, amelyet a kifizető ügynökség csalás elleni intézkedései feltárhatnak.

47. A Bizottság üdvözli, hogy a Számvevőszék pozitívan értékelte az integrált igazgatási és kontrollrendszer (IIER) és a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (MePaR) szerepét a hibák megelőzésében és csökkentésében. Lásd még a Bizottságnak a 6. bekezdésre adott válaszát.

49. A Bizottság osztja a Számvevőszék azon véleményét, hogy az uniós forrásokból történő jogellenes hasznoszerzés említett módjai (pl. a mezőgazdasági földterületek jogellenes megszerzésére, majd a támogatás igénylésére törekvő csalások) valószínűleg egy olyan hatékony irányítási és kontrollrendszerből fakadnak, mint az IIER-MePaR, amely arra kényszerítette a „csalókat”, hogy egyéb módokat találjanak a támogatás megszerzésére. Ezek a módok nagyon gyakran a lebukás nagyobb kockázatának és súlyosabb szankcióknak (többek között hosszú börtönbüntetésnek) teszik ki a csalókat. Összességében ez a meglévő rendszer megbízhatóságát bizonyítja.

A BIZOTTSÁG ÁLTAL A 7. ÁBRÁRA ÉS AZ 50–51. BEKEZDÉSRE ADOTT KÖZÖS VÁLASZ:

Ami a „nagyarányú földszerzést” és a család gyakorlatokat illeti, a Bizottság szeretné felhívni a figyelmet arra, hogy különbség van egyrészt a föld jogellenes megszerzése (ami magában foglalja a föld tulajdonjogának bűncselekmények – például erőszakos cselekmények vagy megfélemlítések – révén történő megszerzését) és a támogathatósági feltételek későbbi tényleges teljesítése, másrészt pedig a támogathatósági feltételek csupán színlelt, hamis és/vagy hamisított dokumentumok benyújtásával történő teljesítése között. Ez utóbbi olyan probléma lehet, amelyet a kifizető ügynökség csalás elleni intézkedései feltárhatnak.

6. háttérmagyarázat Jogszerűtlen kérelem egy olaszországi földterületre

A 6. háttérmagyarázatban ismertetett olaszországi helyzetet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság két ellenőrzés során követte nyomon, amelyek közül az egyik 158 millió EUR összegű pénzügyi korrekciót, a másik pedig 21 millió EUR összegű pénzügyi korrekciót eredményezett. Az uniós költségvetés így az OLAF és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság együttes és összehangolt munkája révén megfelelő védelemben részesült. Ez egy újabb példa arra, hogy a Bizottság a csalás elleni küzdelmet és az EU pénzügyi érdekeinek védelmét kiemelt prioritásként kezeli.

52. A 7. háttérmagyarázatban ismertetett problémák nem feltétlenül a kifizető ügynökségek által végzett ellenőrzések hiányosságaihoz, hanem inkább az adott tagállamban a földtulajdon és a földbérleti szerződések kezelése tekintetében tapasztalt hiányosságaihoz kapcsolódnak. A hangsúlyt inkább e rendszerek sürgős javításának szükségességére kell helyezni, mintsem a kifizető ügynökségek által végzett ellenőrzésekre.

53. Sem az 1307/2013/EU rendelet, sem az új, 2023–2027-es KAP-ra vonatkozó jogi keret (a stratégiai tervekhez nyújtott támogatásról szóló (EU) 2021/2115 rendelet) nem definiálja annak a jogviszonynak a jellegét, amely meghatározná, hogy a támogatható hektárok a mezőgazdasági termelő rendelkezésére állnak, mivel nem lehet olyan közös szabályt találni, amely valamennyi nemzeti jogszabállyal összeegyeztethető lenne. A teljes körű követelmények ellentétben állnának az új teljesítési modell koncepciójával is. A szerződési szabadság elvével összhangban azonban e tekintetben a nemzeti jogban a mezőgazdasági földterületek „rendelkezésre állásának” minden alkalmazható jogi formája megfelelő. Ezek közé tartozhatnak többek között a következők: tulajdonjog, földterület-koncesszió, írásbeli bérleti szerződés, szóbeli bérleti megállapodás vagy egyéb szóbeli megállapodás, nem vitatott birtoklás, amennyiben azt a nemzeti jogszabályok vagy más nemzeti jogi formák, a jogi hagyományok és/vagy a szokásjog megengedik.

54. A Bizottság ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok megfelelő irányítási és kontrollrendszereket vezessenek be a szabálytalanságok megelőzése és feltárása, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében. Ezért az ellenőrzések nem korlátozódhatnak a kettős igénylések eseteire. Mindazonáltal a támogatási kérelmek ellenőrzésének formája és a támogatható hektároknak a mezőgazdasági termelő rendelkezésére állására vonatkozó követelmény teljesülésének ellenőrzése a tagállamok mérlegelési jogkörébe tartozik.

55. A megosztott irányítás keretében a tagállamok rugalmasan szervezhetik meg kontrollrendszereiket. Ezért a módszertani eltérések tükröződnek a különböző nemzeti rendszerekben. Ami az ellenőrzések időpontját illeti, a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a szabálytalanságokra koncentráljanak, és az ellenőrzéseket ne korlátozzák a kettős igénylések eseteire. Alapjában véve arra ösztönzik a tagállamokat, hogy tegyenek eleget azon általános kötelezettségüknek, hogy hatékony és szisztematikus adminisztratív ellenőrzéseket végezzenek, többek között a földterületek jogszerű rendelkezésre állására vonatkozó követelmény teljesítésével kapcsolatban, annak ellenére, hogy mérlegelési jogkörük és joguk van feltételezni, hogy a támogatható hektárok az igénylő rendelkezésére állnak.

56. Kettős igénylés esetén a tagállamoknak először meg kell állapítaniuk, hogy ki rendelkezik jogszerűen a támogatható hektárokkal. Ha az igénylők egyike nem rendelkezik törvényes joggal, nem állíthatja, hogy jogszerűen rendelkezik a szóban forgó földterülettel. Másodszor, ha két fél tudja bizonyítani a földterülettel kapcsolatos jogviszonyát, a nemzeti hatóságoknak a C-61/09. sz. Landkreis Bad Dürkheim ügyben megállapított elvekkel összhangban meg kell határozniuk, hogy ki rendelkezik döntéshozatali jogkörrel az e hektárokon végzett mezőgazdasági tevékenységek tekintetében, és kit illet az e tevékenységekhez kapcsolódó nyereség, és ki viseli a pénzügyi kockázatot.

58. A kifizető ügynökségeknek a támogathatósági feltételek előírt ellenőrzésének részeként ellenőrizniük kell a mezőgazdasági földterületeken végzett mezőgazdasági tevékenységeket. A tanúsító szervek rendszeresen ellenőrzik ezeket a kontrollrendszereket, amelyeket szükség esetén bizottsági ellenőrzéseknek vetik alá. Ha ezek az ellenőrzések elégtelennek bizonyulnak, pénzügyi korrekciókat alkalmaznak.

8. háttérmagyarázat A legelők és hegyvidéki területek vonzóak a csalók számára

Az OLAF vizsgálatai mellett a Bizottság ellenőrzései is foglalkoznak az ilyen jellegű kérdésekkel (pl. a legelők és a hegyvidéki területek vonzereje a csalók számára), és pénzügyi korrekciókat alkalmaznak a helyzet orvoslásáig és az uniós költségvetés teljes körű védelmének biztosításáig.

Erre nagyon gyakran a tagállamok által a Bizottság felügyelete mellett végrehajtandó cselekvési tervek keretében kerül sor a feltárt hiányosságok teljes körű és gyors orvoslása érdekében.

A BIZOTTSÁG ÁLTAL AZ 59–61. BEKEZDÉSRE ADOTT KÖZÖS VÁLASZ

A Bizottság szeretné hangsúlyozni, hogy egyértelmű különbséget kell tenni a megállapított csalás és a feltételezett csalárd szabálytalanságok között. A csalást csak az ilyen esetek kivizsgálására hatáskörrel rendelkező szervek – például az OLAF, az EPPO vagy a tagállamok csalás elleni szervei és büntető szervei – vizsgálhatják ki. A csalást csak jogerős közigazgatási vagy büntetőbírói határozattal lehet megállapítani.

Az OLAF a hozzá továbbított 12 esetből eddig két vizsgálatot zárt le, és pénzügyi ajánlásokat címzett a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságnak a jogosulatlanul kifizetett összeg visszafizetésére vonatkozóan. E két konkrét esetben az OLAF megerősítette a szabálytalanságok fennállását, de nem talált csalásra utaló bizonyítékot. A fennmaradó 10 ügy vizsgálata még folyamatban van, ezért a Bizottság nem tud további észrevételeket tenni.

A Bizottság továbbá pozitívan veszi tudomásul, hogy az elmúlt két évben a Számvevőszék által a „Természeti erőforrások” fejezetre vonatkozóan bejelentett hibaarány megközelítette a lényegességi küszöböt (2019-ben 1,9 %, 2020-ban pedig 2 %), és összhangban volt a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság éves tevékenységi jelentésében szereplő hibaarányal.

A Bizottság megjegyzi, hogy a Számvevőszék nem tartja magát jogosultnak a csalás kivizsgálására. Ugyanez vonatkozik a Bizottság ellenőreire is.

62. Ami a Bizottság által a KAP-ot érintő csalással kapcsolatban tett lépéseket illeti, a Bizottság úgy véli, hogy áttekintéssel rendelkezik a csalásokról és csalási kockázatokról, és továbbra is proaktív és nyomon követi a KAP-kiadásokat érintő csalási kockázatokat.

A BIZOTTSÁG ÁLTAL A 65–69. BEKEZDÉSRE ADOTT KÖZÖS VÁLASZ:

A Bizottság megjegyzi, hogy a nagyarányú földszerzés problémája nem a KAP-ra vonatkozó jogszabályok konkrét hiányosságaival való visszaélésből adódik. Ezek a jelenségek inkább a tagállamok jogrendszereinek esetleges hiányosságaihoz, az egyéni jogok felügyeletéhez és védelméhez kapcsolódnak, ezért a tagállamoknak adott esetben általános jogállami megközelítés keretében kell kezelniük ezeket.

Ami a „nagyarányú földszerzés” kérdését általában véve illeti, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság csalás elleni stratégiáról szóló 2020. évi éves jelentésében azt az igen eltérő koncepciót terjesztette elő, hogy a „nagyarányú földszerzés” problémája „nem a KAP-ra vonatkozó jogszabályok konkrét hiányosságaival való visszaélésből adódik”.

A Bizottság – amint azt a Számvevőszék az 56. bekezdésben elismerte – lépéseket tett annak érdekében, hogy iránymutatást nyújtson a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy miként kezeljék a nagyarányú földszerzéssel kapcsolatos kérdéseket, amikor azok a „rendelkezésre álló földterületek” kérdéséhez kapcsolódnak.

Ami a „nagyarányú földszerzést” és a csalárd gyakorlatokat illeti, a Bizottság szeretné felhívni a figyelmet arra, hogy különbség van egyrészt a föld jogellenes megszerzése (ami magában foglalja a föld tulajdonjogának büncselekmények – például erőszakos cselekmények vagy megfélemlítések – révén történő megszerzését) és a támogathatósági feltételek későbbi tényleges teljesítése, másrészt pedig a támogathatósági feltételek csupán színlelt, hamis és/vagy hamisított dokumentumok benyújtásával történő teljesítése között. Ez utóbbi olyan probléma lehet, amelyet a kifizető ügynökség csalás elleni intézkedései feltárhatnak.

9. ÁBRA – A DG AGRI ÁLTAL A TAGÁLLAMOKNAK NYÚJTOTT IRÁNYMUTATÁS: IDŐRENDI ÁTTEKINTÉS

A Bizottság rámutat arra, hogy tisztában van a tagállamoknak nyújtandó támogatás fontosságával, és szoros kapcsolatban áll a tagállamok kifizető ügynökségeivel, hogy a beérkezett kéréseknek megfelelően biztosítsa a szükséges támogatást.

74. A Bizottság úgy véli, hogy 2019-től kezdve a kifizető ügynökségek konferenciáin is elősegítette a csalás elleni intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét, amikor ezeket a konferenciákat meg lehetett rendezni – tekintettel a Covid19-cel kapcsolatos korlátozásokra –, például a 2020. októberi konferencián, ahol a horvát kifizető ügynökség tartott előadást. A tanulási hálózat ülésein is sor került eszmecserekre. Emellett 2021-ben újraindultak a csalás elleni szemináriumok, és a DG AGRI mindig válaszolt a tagállamoktól e tekintetben érkezett megkeresésekre. A beérkezett kérelmeknek megfelelően további szemináriumokat is szerveznek 2022-ben.

A BIZOTTSÁG ÁLTAL A 75–78. BEKEZDÉSRE ADOTT KÖZÖS VÁLASZ:

A Bizottság a tanúsító szervek munkája révén nyomon követi a tagállamok által végrehajtott csalás elleni intézkedéseket.

A tanúsító szervek munkája és a Bizottságnak benyújtott éves jelentéseik révén folyamatosan felügyelik a csalás elleni nemzeti szintű intézkedéseket.

Az említett felügyeletet az alábbiakban ismertetett megközelítéssel és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban végzik:

A kifizető ügynökségek jogi kötelezettsége, hogy csalás elleni intézkedéseket vezessenek be. Annak érdekében, hogy támogassa a kifizető ügynökségeket a megfelelő intézkedések meghozatalában, a DG AGRI iránymutatást adott a tagállamoknak a csalás elleni intézkedésekkel kapcsolatos akkreditációs kritériumok teljesítéséről.

A Bizottság kiemeli, hogy a megosztott irányítás alá tartozó tagállamok vezető szerepet töltenek be a csalás elleni intézkedések tekintetében. Az akkreditációs kritériumokról szóló 1. iránymutatás olyan dokumentum, amely meghatározta a tanúsító szervek által az összes akkreditációs kritérium – többek között a csalások megelőzésének és felderítésének – felülvizsgálata tekintetében elvárt minimumkövetelményeket. Konkrétabb iránymutatást nyújtottak a tagállamok számára a csalás elleni intézkedésekkel kapcsolatban például a szakértői csoport 2021. novemberi ülésén, ahol bevált gyakorlatokat is ismertettek.

A jelentéstételben szereplő adatok részletességét a tanúsító szervek szakmai értékelése határozza meg; a Bizottság azonban egyértelművé teszi, hogy a csalásmegelőzéssel és/vagy -felderítéssel kapcsolatban feltárt hiányosságok esetében ezeket megfelelően részletezték a tanúsító szervek jelentéseiben. Ha a tanúsító szervek munkája nyomán nem került sor megállapításokra, akkor a tanúsító szervek nem kötelesek további részletekkel szolgálni az elvégzett munkáról.

A Bizottság (DG AGRI) évente több ellenőrző látogatást tesz azokban a tagállamokban, ahol tesztelik a tanúsító szervek ellenőrzési stratégiájának végrehajtását és a kifizető ügynökség belső kontrollrendszerének értékelésével kapcsolatos munkájának minőségét, beleértve az akkreditációs kritériumok felülvizsgálatát is.

80. A Bizottság ellenőrzéseket végez, amint azt a Számvevőszék egyértelműen megállapítja, és ezek nem csalással kapcsolatos vizsgálatok, és nem is szabad, hogy azok legyenek. A Bizottság azonban ellenőrzi a tagállamok által bevezetett csalás elleni intézkedéseket.

A DG AGRI által végzett akkreditációs ellenőrzések során a kifizető ügynökségek által az akkreditációs kritériumok összetevőivel összefüggésben, különösen a *belső környezet, a kérelmek engedélyezése* és a *monitoring* tekintetében végrehajtott csalás elleni intézkedéseket vizsgálják (a kockázatértékelést a tervezési szakaszban végzik el az ellenőrzés során kiemelt területek azonosítása érdekében – a csalási kockázatot mindig a tervezési szakaszban veszik figyelembe). Adott esetben a kifizető ügynökségek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság megállapításai és ajánlásai nyomán korrekciós vagy fejlesztési terveket hajtottak végre.

10. háttérmagyarázat A Bizottság válasza a KAP-forrásokkal való állítólagos visszaélésekre Szlovákiában

A Bizottság megjegyzi, hogy a szlovák hatóságok a teljes akkreditáció visszaállítását megelőzően számos korrekciós intézkedést hoztak a kifizető ügynökség tekintetében. 2022 első hónapjaiban a szlovák hatóságok még mindig egy átalakítási tervet hajtanak végre a kifizető ügynökség belső kontrollrendszereinek további javítása érdekében, különösen az IIER-en kívül eső vidékfejlesztési kiadások tekintetében. Bár a szlovák hatóságok visszaállították a teljes akkreditációt, a további javítások végrehajtása előtt nem kezdték el újra az IIER-en kívül eső vidékfejlesztési beruházási intézkedésekkel kapcsolatos kifizetéseket. A Bizottság mindaddig felfüggesztette a szlovák hatóságok visszatérítési kérelmeit, amíg a szlovák hatóságok le nem állították a kifizetéseket.

82. A monitoring útján végzett ellenőrzés az uniós jogi keretben meghatározott ellenőrzési megközelítés – amely a területalapú támogatási rendszerekre és intézkedésekre vonatkozó hagyományos ellenőrzési megközelítések alternatívája –, (a nem nyomon követhető támogathatósági kritériumok, kötelezettségvállalások és kötelezettségek esetében) helyszíni látogatásokon és (a nyomon követhető támogathatósági kritériumok, kötelezettségvállalások és kötelezettségek esetében) új technológiák használatán alapul.

83. Amennyiben a területalapú támogatás támogathatósági feltételei a Sentinel műholdakról származó adatokkal (vagy más, legalább ezekkel egyenértékű adatokkal) „nyomon követhetőnek” tekinthetők, a monitoring útján végzett ellenőrzések megközelítés automatizált folyamatokat alkalmaz a megfelelés ellenőrzésére. A nem egyértelmű eredményeket részben automatizált eljárások segítségével követik nyomon. Amennyiben a területalapú támogatás támogathatósági feltételei a Sentinel műholdakról származó adatokkal eleve nem „nyomon követhetőek”, akkor helyszíni látogatásokat kell végezni a kedvezményezettek közül választott mintán. A monitoring útján végzett ellenőrzésnek a hagyományos ellenőrzési módszerekkel szembeni előnye tehát akkor a legnagyobb, ha valamennyi támogathatósági feltétel nyomon követhető. Ugyanakkor különösen a vidékfejlesztési intézkedések tartalmazhatnak olyan támogathatósági feltételeket, amelyek a Sentinel műholdakról származó adatok alapján nem követhetők nyomon. Ennek az akadálnak a leküzdése érdekében a jövőbeli tagállami területmegfigyelő rendszerre vonatkozó bizottsági javaslat előírja a Sentinel-adatok felhasználását, ilyenek például a földrajzi koordinátákkal ellátott fényképek.

84. A Bizottság rámutat arra, hogy a műholdak csak a fizikai jelenségek meglétét vagy hiányát tudják nyomon követni azokon a területeken, amelyekre KAP-támogatást igényeltek. Az egyértelmű műholdas ténymegállapítások tehát a konkrét mezőgazdasági tevékenységekhez vagy feltételekhez kapcsolódó támogathatósági kritériumoknak való megfelelést vagy meg nem felelést jelezhetik, de nem mutatják például a kedvezményezettre vagy a rendelkezésére álló földterületre vonatkozó adminisztratív feltételek teljesítését.

85. A rendszeresen szolgáltatott műholdas felvételek automatizált feldolgozása lehetővé teszi, hogy figyelmeztessék a mezőgazdasági termelőket a konkrét intézkedéseket igénylő, közelgő határidőkről (például hogy egy adott időpontig végezzék el a betakarítást a földterületükön), valamint azt, hogy értesítsék a mezőgazdasági termelőket az igényelt támogatásra vonatkozó támogathatósági kritériumoknak való meg nem felelésről (például a szántási tilalom be nem tartásáról). A jogi keret előíranyozza a kedvezményezettek támogatási kérelmeinek meghatározott határidőn belüli módosítását vagy visszavonását.

86. A monitoring útján végzett ellenőrzések módszerét a tagállamok illetékes hatóságai alkalmazzák. A monitoring útján végzett ellenőrzések megállapíthatják a területalapú támogatások támogathatósági feltételeinek való megfelelést vagy meg nem felelést, feltéve, hogy ezek a Sentinel műholdak által nyomon követhető mezőgazdasági tevékenységekre és feltételekre vonatkoznak. A meg nem feleléseknek az érintett parcellák sokaságán belüli feltárása révén a monitoring útján végzett ellenőrzések módszere csökkenti a forrásokat érintő kockázatot.

90. A Bizottság már 2018-tól kezdve ösztönzi a monitoring útján végzett ellenőrzés alkalmazását. Amellett, hogy a KAP nyomon követése céljából ingyenes hozzáférést biztosít a Kopernikusz adat- és információ-hozzáférési szolgáltatásaihoz (DIAS), a Bizottság iránymutatásokat dolgozott ki, és elősegíti az egymástól való tanulást és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét például azáltal, hogy célzott találkozót szervez, amelyeken a monitoring útján végzett ellenőrzéseket már alkalmazó tagállamok betekintést nyújtanak és megosztják a konkrét alkalmazáson alapuló tapasztalataikat. Ezen túlmenően a Bizottság képzésekkel, dokumentációval és informatikai megoldásokkal támogatja a tagállamokat a monitoring útján végzett ellenőrzéssel kapcsolatos tájékoztatás keretében, amelynek célja a Sentinel műholdakról származó adatoknak a KAP nyomon követéséhez való felhasználása során észlelt vagy tényleges technikai akadályok elhárítása.

91. 2021-ben a tagállamokban a monitoring útján végzett ellenőrzés alkalmazása megduplázódott a 2020. évihez képest, és meghaladta a Bizottság által megállapított közbenső mérföldkövet, vagyis azt, hogy 2022-re a mezőgazdasági hasznosítású terület 10 %-ára kiterjedjen.

96. A Bizottság üdvözölte az Európai Parlament 2021. évi tanulmányát, amely kiemelte, hogy az információgyűjtés során a Bizottság és a tagállamok azonos problémákkal szembesültek, mivel az információk elérhetőségét az (EU) 2016/679 uniós általános adatvédelmi rendelet (GDPR) által bevezetett átláthatósági követelmények és korlátozások határozzák meg. Az 50 legnagyobb kedvezményezetttről szóló tanulmány eredményei összhangban vannak a DG AGRI által az EP Költségvetési Ellenőrző Bizottsága (CONT) számára ugyanebben a témában szolgáltatott eredményekkel. A KAP (és a kohéziós politika) jelentős része közberuházásokat támogat. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság több alkalommal kijelentette, hogy szükség esetén kész együttműködni az EP-vel az átláthatóság további javítása érdekében. A 2023–2027-es időszakra vonatkozó új KAP keretében (az (EU) 2021/2116 rendelet 98. cikke) a tagállamok kötelesek lesznek összegyűjteni a kedvezményezettek azonosításához szükséges információkat, beleértve adott esetben a 2013/34/EU irányelv 2. cikkében foglalt meghatározás szerinti csoportok azonosítását is, amelyekben részt vesznek.

97. Megosztott irányítás keretében a tagállamok feladata, hogy közzétegyék a kedvezményezettekre vonatkozó információkat. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a KAP-források kedvezményezettjeinek adatait – többek között (az új KAP keretében) a vállalkozáscsoportokra vonatkozó információkat – évente utólag, tagállamonként egyetlen weboldalon közzétegyék. Valamennyi ilyen weboldal elérhető az europa.eu honlapról: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/beneficiaries_en. A Bizottság a 2018. évi költségvetési rendelet közelgő felülvizsgálatával

összefüggésben mérlegeli, hogy miként lehetne tovább javítani az uniós finanszírozás kedvezményezettjeire vonatkozó átláthatóságot.

98. A tanulmányban kiemelt egyes kérdések kezelése érdekében, a tagállamok általi általános alkalmazás céljából a Bizottság integrált és interoperábilis nyomkövetési rendszert bocsát rendelkezésre, amely magában foglal egy egységes adatbányászati és kockázatértékelési eszközt (ez jelenleg Arachne névre hallgat). Az eszköz gazdagítja a megosztott irányítású alapok és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása céljából gyűjtött adatokat, és kockázati mutatók alapján lehetővé teszi azon kedvezményezettek, szerződések és vállalkozók azonosítását, amelyek/akik esetében fennállhat a szabálytalanság, a csalás és az összeférhetlenség kockázata. Emellett a Bizottság a 2018. évi költségvetési rendelet közelgő felülvizsgálata kapcsán jelenleg vizsgálja az átláthatósági szabályok javításának lehetőségét.

A BIZOTTSÁG ÁLTAL A 99. ÉS A 100. BEKEZDÉSRE ADOTT KÖZÖS VÁLASZ:

Különbséget kell tenni az átláthatóság érdekében nyilvánosan hozzáférhető információk, valamint a nemzeti és uniós szervek számára ellenőrzési és kontrollcélokra rendelkezésre álló információk között. A nyilvánosan elérhető információk két évig, míg az ellenőrzési és kontrollcélokra szolgáló információk öt évig hozzáférhetők. A nyilvánosan elérhető adatokban szereplő, anonimizált KAP-kedvezményezettek mintegy 25 %-a 1 250 EUR-nál kevesebbet kap, és a KAP-támogatás mintegy 1–2 %-át teszik ki. Ez a társjogalkotókkal folytatott tárgyalások eredménye, és figyelembe veszi az Európai Bíróság e tárgyban hozott ítéletét, amelyben egyensúlyt kell teremteni az arányossággal és az átláthatósági szabályokkal kapcsolatos követelmények között.

A 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret és a NextGenerationEU tekintetében a Bizottság javaslatokat terjesztett elő a megosztott irányítás és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében végrehajtott uniós finanszírozás címzettjeire vonatkozó adatok tagállamok általi gyűjtésének javítására. E javaslatok között szerepelt az uniós finanszírozás címzettjeire, köztük tényleges tulajdonosaikra (amennyiben a címzettek nem természetes személyek) vonatkozó adatok szabványosított (elektronikus) formátumban történő rögzítése és tárolása. A Bizottság javasolta továbbá egy egységes adatbányászati és kockázatértékelési eszköz kötelező használatát az ilyen adatokhoz való hozzáférés, az ilyen adatok elemzése, valamint az olyan intézkedések, szerződések és címzettek kockázati mutatók alapján történő azonosítása érdekében, amelyek/akik esetében fennállhat a szabálytalanság, a csalás és az összeférhetlenség kockázata. Ez az eszköz javítaná az uniós finanszírozás kedvezményezettjeire vonatkozó adatok minőségét és összehasonlíthatóságát kontroll- és ellenőrzési célokra, és lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy célzottabb ellenőrzési és kontrolltevékenységeket végezzenek, a Bizottság számára pedig azt, hogy célzottabb felügyeleti szerepet töltsön be. Az (EU) 2021/2116 rendelet nem teszi kötelezővé a Bizottság által biztosítandó egységes adatbányászati és kockázatértékelési eszköz használatát. A KAP esetében azonban szerepel egy felülvizsgálati záradék, amely előírja a Bizottság számára, hogy 2025-ig nyújtson be jelentést, amely értékeli az egységes adatbányászati eszköz használatát és interoperabilitását abból a célból, hogy a tagállamok körében általánossá váljon annak használata, szükség esetén megfelelő javaslatok kíséretében.

101. A Bizottság rámutat, hogy a kifizető ügynökségeknek jogi kötelezettségük, hogy csalás elleni intézkedéseket dolgozzanak ki és hajtsanak végre (907/2014/EU rendelet).

A BIZOTTSÁG ÁLTAL A 103. ÉS A 104. BEKEZDÉSRE ADOTT KÖZÖS VÁLASZ:

A Bizottság támogatja a tagállamok minden arra irányuló kezdeményezését, hogy a KAP-kiadások igazgatása és ellenőrzése során alkalmazzanak gépi tanulási technikákat, többek között az esetleges szabálytalanságok és csalások azonosítása és megelőzése érdekében. A Bizottság

ösztönözte továbbá az ilyen tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjét azon tagállamok között, amelyek megosztott irányítás keretében a kiadások tényleges ellenőrzését végzik.

A jogosultsági feltételek és követelmények műholdas nyomon követése – mint például az 103. bekezdésben szereplő kaszálási példa – már most is lényeges részét képezi több tagállamban a monitoring útján végzett ellenőrzéseknek, és a jövőben a kötelező területmegfigyelési rendszer kapcsán ez még inkább így lesz. Mivel a monitoring útján végzett ellenőrzések módszere megelőző jellegű, felhívja a mezőgazdasági termelők figyelmét az esetleges meg nem felelésekre, így módosíthatják vagy visszavonhatják kérelmüket, vagy bizonyítékkal szolgálhatnak a követelményeknek való megfelelésre. Az, hogy a monitoring útján végzett ellenőrzések során feltárt meg nem felelés szabálytalanság vagy csalás volt-e, nem állapítható meg kizárólag a műholdas adatok alapján.

105. ELSŐ FRANCIABEKEZDÉS – Az adatvédelem (az általános adatvédelmi rendeletben meghatározottak szerint) valóban gátolhatja a különböző szereplők közötti információcserét. A Bizottságot azonban köti a hatályos jog.

A tagállamok akkor is ezekre az adatvédelemmel kapcsolatos jogi korlátozásokra hivatkoztak, amikor a Bizottság az 50 legnagyobb tényleges tulajdonos listájának összeállítására kérte őket.

Ezért az új KAP keretében a tagállamoknak fel kell kérniük a kedvezményezetteket, a támogatás iránti kérelem benyújtásakor nyilatkozzanak a kifizető ügynökségnek arról, hogy melyik csoporthoz tartoznak.

HARMADIK FRANCIABEKEZDÉS – A KAP viszonylag alacsony hibaarányára és a megállapított csalások igen alacsony arányára tekintettel a tagállamok ismételt felvetették a KAP irányításával és ellenőrzésével kapcsolatos adminisztratív terhek, valamint a hibaarány további csökkentésére irányuló erőfeszítések költséghatékonyságának kérdését.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK (106–112. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

107. A nagyarányú földszerzés összetett és sokrétű probléma, amely nem a KAP-ra vonatkozó jogszabályok konkrét hiányosságaiával való visszaéléshez kapcsolódik. A Bizottság úgy véli, hogy a KAP tekintetében proaktívan reagált a nagyarányú földszerzés növekvő problémájára többek között azáltal, hogy iránymutatást nyújtott a tagállamoknak a C-216/19.sz. Land Berlin ügryhöz kapcsolódó közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatot követően.

Ami a tagállamok csalás elleni stratégiáinak nyomon követését illeti, a Bizottság rámutat arra, hogy a KAP irányítása megosztott irányítás keretében történik, ahol a tagállamok élen járnak a csalás elleni küzdelemben, valamint arra, hogy a tanúsító szervek tevékenysége révén folyamatosan felügyelik a csalás elleni nemzeti szintű intézkedéseket.

108. Ami a KAP-ot érintő csalási kockázatokat illeti, a Bizottság osztja a Számvevőszék azon véleményét, hogy az uniós forrásokból történő jogellenes haszonszerzés említett módjai (pl. a mezőgazdasági földterületek jogellenes megszerzésére, majd a támogatás igénylésére törekvő csalások) valószínűleg egy olyan hatékony irányítási és kontrollrendszerből fakadnak, mint az IIER-MePaR, amely arra kényszerítette a „csalókat”, hogy egyéb módokat találjanak a támogatás megszerzésére.

Lásd még a Bizottságnak a 49. bekezdésre adott válaszát.

A „nagyarányú földszerzésre” való hivatkozással kapcsolatban lásd a Bizottságnak a 7. ábrára és az 50–51. bekezdésre adott közös válaszát. A Bizottság szeretné felhívni a figyelmet arra, hogy különbség van egyrészt a föld jogellenes megszerzése (ami magában foglalja a föld tulajdonjogának bűncselekmények – például erőszakos cselekmények vagy megfélemlítések – révén történő megszerzését) és a támogathatósági feltételek későbbi tényleges teljesítése, másrészt pedig a támogathatósági feltételek csupán színlelt, hamis és/vagy hamisított dokumentumok benyújtásával történő teljesítése között. Ez utóbbi olyan probléma lehet, amelyet a kifizető ügynökség csalás elleni intézkedései feltárhatnak.

111. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a tanúsító szervek munkája és a Bizottságnak benyújtott éves jelentéseik révén folyamatosan felügyelik a csalás elleni nemzeti szintű intézkedéseket.

A Bizottság kiemeli, hogy a megosztott irányítás alá tartozó tagállamok vezető szerepet töltenek be a csalás elleni intézkedések tekintetében.

A Bizottság (DG AGRI) évente több ellenőrző látogatást tesz azokban a tagállamokban, ahol ellenőrzi a tanúsító szervek ellenőrzési stratégiájának végrehajtását és a kifizető ügynökség belső kontrollrendszerének értékelésével kapcsolatos munkájának minőségét, beleértve az akkreditációs kritériumok felülvizsgálatát is.

Ezen túlmenően a Bizottság ellenőrzéseket végez, amint azt a Számvevőszék is egyértelműen megállapítja, és ezek nem csalással kapcsolatos vizsgálatok, és nem is szabad, hogy azok legyenek. A Bizottság azonban ellenőrzi a tagállamok által bevezetett csalás elleni intézkedéseket.

A DG AGRI által végzett akkreditációs ellenőrzések során a kifizető ügynökségek által az akkreditációs kritériumok összetevőivel összefüggésben, különösen a *belső környezet, a kérelmek engedélyezése* és a *monitoring* tekintetében végrehajtott csalás elleni intézkedéseket vizsgálják (a kockázatértékelést a tervezési szakaszban végzik el az ellenőrzés során kiemelt területek azonosítása érdekében – a csalási kockázatot mindig a tervezési szakaszban veszik figyelembe). Adott esetben a kifizető ügynökségek a DG AGRI megállapításai és ajánlásai nyomán korrekciós vagy fejlesztési terveket hajtottak végre.

Lásd a Bizottság által a 75–78. bekezdésre adott közös választ és a 80. bekezdésre adott választ.

112. Ami az új technológiák és a mesterséges intelligencia előmozdítását illeti, a Bizottság tevékenyen ösztönözte a tagállamokat ezek használatára. A tagállamok jelentős mértékben alkalmazták a monitoring útján végzett ellenőrzéseket. Emellett egyre több tagállam fejezi ki érdeklődését az Arachne tesztelése iránt. Ez annak is köszönhető, hogy a Bizottság erőfeszítéseket tett ezen új technológiák népszerűsítésére és ismertetésére.

Lásd még a Bizottságnak a 91. bekezdésre adott válaszát.

1. ajánlás. A KAP-kiadásokkal kapcsolatos csalási kockázatok és intézkedések jobb megismerése és megosztása

1. AJÁNLÁS A) PONTJA A Bizottság elfogadja az ajánlást, és úgy véli, hogy az iránymutatás megtörtént. A Bizottság kiemeli, hogy a csalás elleni stratégia kialakítása és végrehajtása továbbra is a tagállamok feladata. A tanúsító szervek által az összes akkreditációs kritérium tekintetében végzett munkára vonatkozó 1. iránymutatás mellett a DG AGRI a szakértői csoport 2021. novemberi ülésén konkrét iránymutatást nyújtott a tanúsító szerveknek a kifizető ügynökségek csalás elleni intézkedéseinek értékelésében betöltött szerepükkel kapcsolatban, és bevált

gyakorlatokat is ismertetett. Az új KAP-jogszabály alkalmazásával összefüggésben a kifizető ügynökségeknek és a tanúsító szervezeteknek szóló valamennyi iránymutatást felül fogják vizsgálni, és ezekbe az iránymutatásokba csalás elleni intézkedésekre vonatkozó konkrét iránymutatást is belefoglalnak.

A DG AGRI folyamatosan nyomon követi a tanúsító szervek által az akkreditációs kritériumok értékelése tekintetében végzett munkát – beleértve a csalás elleni intézkedéseknek a kifizető ügynökségek szintjén történő végrehajtását – az éves záróelszámolás keretében, ahol a tanúsító szervezetekhez beérkezett valamennyi jelentést felülvizsgálják, valamint célzott kiküldetések révén, amelyek során a tanúsító szervek ellenőrzési stratégiájának végrehajtását vizsgálják.

1. AJÁNLÁS B) PONTJA A Bizottság elfogadja az ajánlást, és nyomon fogja követni, hogy a kifizető ügynökségek hogyan hajtják végre a „rendelkezésre álló földterületekre” vonatkozó követelményeket, figyelembe véve az iránymutató feljegyzést, ugyanakkor tiszteletben tartva az új teljesítési modellt és a tagállami rendszerekre való összpontosítást.

Ezen túlmenően a Bizottság már most is minden megfelelő fórumon terjeszti a KAP elemeire vonatkozó bevált gyakorlatokat a tagállamok között.

1. AJÁNLÁS C) PONTJA A Bizottság elfogadja az ajánlást, és időben elvégzi a KAP-ra vonatkozó új horizontális csaláskockázat-értékelést ahhoz, hogy az új jogi keret 2023. január 1-jén hatályba léphessen.

2. ajánlás. Az új technológiák alkalmazásának előmozdítása a KAP-kiadásokkal kapcsolatos csalások megelőzése és felderítése terén

A Bizottság elfogadja az ajánlást, és úgy véli, hogy megkezdte a javasolt intézkedések végrehajtását, és továbbra is támogatni fogja a tagállamokat az új technológiák, a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás alkalmazásában, többek között a csalások megelőzése és felderítése céljából, amennyiben ezek a rendszerek ilyen célt szolgálhatnak.

2. AJÁNLÁS A) PONTJA A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság szeretné felhívni a figyelmet arra, hogy a tagállamok 2023-tól teljes körű szubszidiaritással rendelkeznek kontroll- és szankciórendszereik kialakítása tekintetében. 2023-tól kezdődően a kötelező területmegfigyelő rendszer a szakpolitikai teljesítmény mérése céljából valamennyi tagállamban kiterjed a területalapú beavatkozásokra. A következő KAP-ban azért kerül sor a Kopernikusz Sentinel műholdakról származó adatok kötelező felhasználásának bevezetésére, hogy biztosított legyen a tagállamok éves teljesítményjelentésének megbízhatósága. A területmegfigyelő rendszer által szolgáltatott alapinformációkat a tagállamok a szabálytalanságok megelőzésére és a forrásokat érintő kockázatok csökkentésére is felhasználhatják.

2. AJÁNLÁS B) PONTJA A Bizottság elfogadja az ajánlást. A Bizottság már megkezdte a javasolt intézkedések végrehajtását, és továbbra is támogatni fogja a tagállamokat a csalásfelderítő eszközök használatában.

A Bizottság továbbra is arra fogja ösztönözni a tagállamokat, hogy használják az adatbányászat és kockázatértékelés céljára szolgáló integrált informatikai rendszert (Arachne), és továbbra is biztosítani fogja a képzést, valamint támogatást és technikai segítséget fog nyújtani a rendszer alkalmazásának előmozdítása és az azt használó tagállamok számának növelése érdekében. Ezzel párhuzamosan a Bizottság továbbra is javítani fogja az informatikai rendszer funkcióit, felhasználóbarát jellegét és más adatforrásokkal való interoperabilitását.

2. AJÁNLÁS C) PONTJA A Bizottság elfogadja az ajánlást. Megítélése szerint már most is megosztja a bevált gyakorlatokat a csalási mintázatok azonosítása terén. Ami azonban a mesterséges intelligenciát és a gépi tanulást illeti, a Bizottság egyelőre a mesterséges intelligencia általános alkalmazásával (a KAP nyomon követése és értékelése, elemzése, statisztikák készítése stb.) kapcsolatos bevált gyakorlatokat kívánja megosztani, és az eredményektől függően értékeli, hogy az milyen mértékben alkalmazható a csalásfelderítésre.